

NAUJA GADYNE.

VOL. I. SCRANTON Pa. KOVO 20 d. 1896 m. NO 11.

Entered at Post office of Scranton
as second-class mail matter.

„Nauja Gadyne“ išeina kas nedėle.

„Nauja Gadyne“ ant metų kasztija 2 dol. ant
pusės metų 1 dol.; Europą ant metų kasztija 3 dol.,
ant pusės 1 dol. 50 cen.

Antraszas dėl korespondencijų ir užsiestellavimų.

„NAUJA GADYNE“
421 PENN AVE SCRANTON, P.

„Nauja Gadyne“ („New Era“).
Published weekly in SCRANTON Pa.
421 PENN AVE.

Subscription price yearly two dollars.

RATES OF ADVERTISING

One inch one month	\$1.00
One inch one year	\$10.00
Two inches one year	\$20.00

DESZIMTMETINE SZVENTĖ.

(ISZTRAUKA ISZ LAKR. „NAPRZOD“).

Pradžia socialistiszko judėjimo atsi-
zymėjo kūne visur isz vienos pusės baisiais
persekiojimais, isz antros vėl milžiniszku
pasiszventimu pirmų kariautojų. Bet di-
džiausią baisumą apsireiszkinai tie rado
kliasiszkoje vergijos ir gvolto szalyje:
Maskolijoje ir žiamėse per ją nuvergtose.
Persekiojimai, kokiais cariszkas randas
polytikiszkus prasikaltėlius baudžia, pe-
eina baisiausias barbarybes, apie kurias ir
sapnūti sunku žmogui, gyvenanciam už-
rubežyje to milžiniszko kalėjimo. Kiek tai
dvasės stiprumo, drąsumo ir dėl įdėjos
karsztumo gaivinti reikia, idant sėti sėklą
valnybės tame vergijos name, kur nėkas
iki rytojaus netvirtas, kur už skaitymą
kningos uždraustos į Siberiją gabena, kur

už darbus civilizūtame sviete daleistus,
laukia žmogų katorga! O juk ir prie to-
kių sąlygų atsirado tenai žmonės, žmonės
pilni drąsumo, nesibijanti, kurie už kelis
mėnesius dėl socialistinio darbo, už platinė-
mą persiludyjimų sėdy, gatavi yra atidūti
savo gyvastį amžinam kentėjimui. Vaka-
rinėse rėdybose (patūgū), nepažinstanti
rubežių rando tenourbė su smarkiausiu
brutalizskumu, stengiasi isznaikinti socia-
listiszką judėjimą. Dyrina vienok, kad
pasiutusi ta prispauda persekiojimūse dar
didesnę spēką iszszaukia. Pasiszventimas
karžygiszko daceina. Ir todėli darbi-
ninkų judėjimo po Maskolijos valdzia is-
torija, yra nusidavimais iszkilmingiausių
kancezių. Szimtai draugų pripildo tenai
citadėlios kelnorias, atidirba katorgą,
mirszta Siberijos sniegūse,—bet visūmet į
sugautųjų vietą atsiranda nauji, panczių
nesibijanti darbininkų įdėjos kariautojai
ir socialistiszkas judėjimas Maskolijoje
kaskart auga dėl pasiutimo policijos bei
žandarų. Kraujas, kurs pirm deszimts me-
tų judėjimo pradžią apkriksztyjo, nepasi-
liko be pasekmės.

Deszimts metų praslinko nū laiko,
kaip caro dėsptizmas keturių draugų krau-
ju, stengėsi paardyti pirmą socialistiszką
organizaciją Varszavoje. Deszimts metų
praėjo nū laiko, garsios „Proletarijato“
provos. Prova tęsėsi per mėnesį. Prasi-
dėjo 23 lapkriczio 1885 m. Apie 1-mą
adyną naktyje isz 18 ant 19 grūdžio isz 29
apskustų, apsudyta keturis ant myrio. 28

d. sausio 1886 m. pakarta Bardovskį, Kunickį, Ossovskį ir Pietrusinskį, kitus o tarpe jų ir Liudviką Varynskį — iszgabenta į katorgą arba į Siberiją.

Organizacija, kurioje apskūstieji dalyvavo, įsisteigė 1883 m. Pradžia socialistiszkos judėjimo Maskolijoje įvyko vienok 1870 m. Bet lyg 1883 metui slaptos socialistiszkos darbininkų ir universitėto jaunūmenės kūpos, visūse Maskolijos, Lenkijos ir Lietuvos miestūse buvo be ryszio ir ne tvėrė vienodos organizacijos. Tū tarpu jau 1881 m., neužmirsztiems triusams L. Varynskio pasidėkavojant, pasisekė Varszavoje įsteigti socialistiszką organizaciją, „Proletarijatą“ pramintą. „Proletarijato“ vyriausybę vedė „Darbininkų komitėtas“, kurio pirmsėdžiu buvo Varynskis. Tame laike, tarpe Petropylės lenkiszkos ir lietuviszkos jaunūmenės socializmo idėjas platino Kunickis. Jis tenai „socialistiszkai — revoliucijiszką rysį“ uždėjo, kurį valdė „Slaptingoji roda“. Tas vėliaus „Ugnavietės“ pravardę priėmė. Susineszus Petropylės „Ugnavietei“ su Varszavos „Darbininkų komitėtu“, 1883 m. sausio mėne syje atsibuvo susivaziavimas, ant kurio nuspręsta: visas lenkiszkas socialistiszkas organizacijas suvienyti į vieną partiją „Proletarijatą“ vadintą. Partijos reikalus vedė „Centraliszkas komitėtas“, organizacijos-gi Varszavoje, Lódze, Zgierze, Bałstogėje ir tt. valdė „Darbininkų komitėtai“. Nutarta prie to: susineszti su Maskolių revoliucijiszka partija „Narodnaja vola“ ir suraszyti aktą: „Konfidencijonaliszką Sądora“, pagal kurį abi partijos turi vienaipei veikti ir szelptis. Organizacija toji, kaip visos Maskolijoje buvo slapta, bet „Centraliszkas komitėtas“ parengė labai energiszką veikinę o net ir partijos spaudą papripino. O nors tūmet leista jau Gėnevoje

socialistiszkus laikraszczius: „Równosc“, paskui „Przedswit“ (S. Mendelsono), tai vienok slaptoje Varszavos spaustuvėje pasirodė atsiszaukimai, brosziuoros, o paskui laikrasztis „Proletarijat“, kūrė 5 numarai iszėjo.

Iszvaziavus Kauicį, 1884 m. susineszė jis su lenkiszka ir maskoliskais iszeiviais ir isz „Centraliszko komitėto“ paliepimo Gėnevoje įsteigė mokslišzką partijos organą: „Walka klas“ (Lūmų kova), kurs kaslirok mierų ėjo isz vienu su „Wiestniku Narodnoj Voli“ (Maskoliskas).

Propaganda per „Proletarijatą“ pradėta platinosi greitai ir smagiai. Atsiszaukimus ir brosziuoras sėta po visą krasztą; Czenstakovoje dalinta pelgrimams, „Darbininkų komitėtas“ uztariavo darbo žmonės ir tie jau su didesniu užsitikėjimu prie socialisztų besikreipdavo.

Bet prie to sunku buvo apsisaugoti nū iszdavėjų. Tūs myriu bausti nuspręsta. Sznipuką Helszerį nuszauta Zgierze; iszdaviką Skrzypczinskį peiliu perdurta Varszavoje. Po kožnam papildimui tokio sūkalbio „Centraliszkas komitėtas“ atsiszaukime paaiszkindavė nuzudymo priežastį.

Taip druti judėjimo apsiszeiszkimai su laiku atidengė policijai veikianczias ypatas. Ir isz tikro nusidavė jai apie 200 ypatų suaresztavoti.

Dar rudens laike 1883 m. sugauta Varszavoje: Varynskį ir Dulembą; 1884 m. areesztavota daugiaus ypatų: Bardovskį, Kunickį, Džiankovskienę, Ossovskį, Pietrusinskį, Jonavyczių ir kitus.

1885 m. apszudyta jūs administrativiszkū budu: 24 į Siberiją, kelis į sziaurinę Maskoliją, apie 20 į kalėjimą drutvietėse, 37 pasiliko dėl isztyrinėjimo o 29 atidėta karės sudui.

Prova karės sude prasidėjo 23 lapkričio 1885 m. aleksandrijskoje citadėlėje. Tribunoto vyresniūju buvo senas generolas Fryderyks; provą vedė pažįstamas paszlemėkas Strelnikov, už nužudymą brolio jo per revoliucionėrius Odessoje, pilnas kerszto dėl apskųstųjų. Skundė keturi prokuratoriai: Moravskij, Bormotov, Dziarcz ir Rossovskij; gynė 17 advokatų Pirmėsėdis uždraudė advokatams ginti apskųstūsius. Laike kalbos prokuratoriaus Moravskio, apskųsto Varynskio ir apgynėjo Spasovycziaus atvyko ir pats general gubernatorius Gurko.

Apskundimo aktas ant 150 puslapių atspaustas talpino „Proletarijato“ istoriją ir apkaltintųjų apskundimą. Po atskaitymui jo tyrinėta apskųstus ir liudytojus. Varyuskis, Kunickis, Ploekis, Dulemba ir Rechnievskis apkaltinti buvo už vedimą „Proletarijato“ partijos, už buntavojancias kalbas, už terrorą, įsteigimą slaptos spaustuvės, prieg to Rechnievskiui užmetinėjo aktas rėdymą laikraszcio „Proletarijat“ Varšava oje. Apskųstiejie prisipažino, kad jie buvo „Proletarijato“ sąnariais, kad solidarizūja su „Naroduaja Wola“ ir savo veiklumą partijoje apsakė. Kunickis apkaltintas buvo už dalyvumą išdavėjo galvažudystėje, Szmaus, Bugaiskis ir Tomaszewskis už nužudymą išdaviko Siremskio Zgierze. Už užmuzimą sznipuko Pranciszkaus Helszerio Zgierze apskųsta: Poplavskij, Pacanovskij, Pietrusinskij, Blochą, Degorskį ir Joną Helszerį (brolių užmuzstojų).

Kitoji-gi kūpa, kuri organizaciją dėl sūkalbių pildymo uždėjo, apskųsta buvo už nužudymą sznipuko Skrzypeczynskio bei už parengimą sūkalbio ant gyvasties prokuratoriaus Jankulio ir žandarų pulkaininko Siekierzynskio. Prigulėję czia Ossovskis, Dąbrovskis, Sieroszevskis, For-

minskis, Gładysz, Slovik, Jonavicz, Kmiecik, Cohn, Gostkievicz ir Mankovskis. Ossovskis prisipažino, jis isz centraliszko komitėto palicpimo Skrzypeczynskį užmuzsęs. Skrzypeczynskio užmuzsėjystė buvo paties apsigynimo veikme. Peilį gavo jis nū vienos ypatos, kurią neiszdūs niekadus. Skrzypeczynskį užmuzsė tramvajuje. Isz priezasties Skrzypeczynskio daneszimo aresztavota Dulembą, Rydzewskį, ir Rudnickį. Gładyszą, Sieroszevskį ir Forminkį apskųsta už parengimą sūkalbio ant Jankulio ir Siekierzynskio gyvasties. Cohnui užmesta, kad jis centraliszko komitėto agentu buvęs, slaptosje spaustuvėje dirbęs ir eksplozijos medegą rengęs. Cohn prisipažino. Gostkievyczių, darbininkų komitėto sąnarį, apskųsta už buntavojanczių atsisaukimų platinimą, Monkovskį-gi už buntavojanciaz kalbas ant darbininkų susirinkimų Lodze.

Aparktųjų apskųsti buvo Maskoliai: Bardovski, pakajaus sudzia; Lury, kapi tonas; Sokolski ir Igelstroem, apicieriai. Pas Bardovskį, už „politiczeską neblago nadožnost“ jau nū seniai pažvelgtą, laike kratos rasta revoliucijiszkas iszleidimus ir raszytą jo atsisaukimą: „I kariumenę“. Pas jį sugauta Kunickį ir name jo laikomi buvo centraliszko komitėto susirinkimai. Kapitonas Lury, kariumenės inzinėrius szelpė partiją piningais, raszė atsisaukimus į kareivius; pas Sokolskį bei Igelstroemą rasta revoliucijiszkas broszjuras.

Liudytojų buvo 150. Prokuratorius Moravski rodė, kad isz priezasties maiszto geidavimo per partiją, apskųstiejie visi turi buti myriu nubansti. Prakilniai gynė advokatas V. Spasovicz, puikiai kalbėjo apskųstasis L. Varynskis: „Asz doriai tarnavau savo darbui ir gatavas esmu mirti už jį!“ Isz apgynėjų atsižymėjo: Krajev-

skis, Kaminskis, Novodvorskis, Charitanov ir Anc. Pastarasis tarė: „Ateitėje, supelėjusiose kronikose mūsų vaikų vaikai perskaitys, kad 1885 m. Varšavoje randas pastatė 29 kartuves. Ką tai ženklin, užklaus jie stebėdamiesi, ar buvo maisztaš tenai? Ir su baisumu dasizinos jie, kad prie žastimi tos smarkios bausmės buvo socijalistiszka agitacija, agitacija vardan idealų geresnio buvio!“

Po apsvarstymui išz Gurkos paliepi-mo apsudyjo sudas: Kunicki, Bardovskij, Lury, Ossovskij, Pietrusinskij ir Szmausą ant myrio per pakorimą. Petropyleje permainyta bausmę ir galiaus apsudyti tapė:

1). ant myrio per pakorimą: Petras Bardovskis, pakajaus sudzia Varšavoje; Stanislovas Kunickis, kelų ir susineszimo instituto studentas; Mikolas Ossovskis, sziauczius išz Varšavos ir Jonas Pietrusinskis, verpėjas išz Zgierzo.

2). ant 20 metų sunkių darbų: Nikalozus Lury, inzinėrijos kapitonas; Jūzapas Szmaus, sliesorius išz Varšavos.

3). ant 16 metų prie sunkių darbų: Teopilius Bloch, verpėjas išz Zgierzo; Petras Dąbrovskis, sziauczius išz Varšavos; Liudvikas Jonavyczius, agronomijos studentas; Mieczislovas Mankovskis, staliorius išz Krokavos; Liudvikas Varynskis, agronomijos studentas.

4). ant 15 metų sunkių darbų: Kazys Tomaszevskis, verpėjas išz Zgierzo.

5). ant 14 metų sunkių darbų: Tadeuszas Rechnievskis, tiesų studentas; Adomas Sieroszevskis, dailidė išz Varšavos.

6). ant 13 metų sunkių darbų: Endrikis Dulemba, darbininkas išz Varšavos; Ilarius Gostkievicz, verpėjas išz Lodzes; Edmundas Plockis, tiesų kandidatas; Antanas Poplavskis, sliesorius išz Lo-

dzės.

7). ant 12 metų sunkių darbų: Adolpas Forminskis, staliorius išz Varšavos; Jūzapas Kmiecik, darbininkas išz Varšavos.

8). ant 10 metų sunkių darbų: Leonas Degorskis, verpėjas išz Zgierzo; Stasys Gladysz, kantoristas išz varšavos; Adomas Slovik, darbininkas išz Varšavos.

9). ant 8 metų sunkių darbų: Peliksas Cohn, tiesų studentas.

10). ant 6 metų sunkių darbų: Stasys Bugaiskis, verpėjas išz Zgierzo.

11). ant isztrėmimo į rytinę Siberiją: Stasys Pacanovskis, tiesų studentas.

12). ant apsigyvenimo Siberijoje: Endrius Igelstroem, sapėrų apicierius ir Zacharas Sokolski, artilerijos apicierius.

28 d. sausio 1886 m. pakarta keturias draugus prie Michailovskų vartų. Kada jūs vesta, suszuko visi: „Tegyvūja socijalistiszkoji revoliucija!“ Kunus pakartųjų palaidota pakorimo vietoje. Kitus iszgebenta į katorgą ar Siberiją. Vieni jau mirė, kiti dar gyvūja.

Bet toji drakoniszkoji bausmė nesulaikė socijalizmo. Pasilikusieje draugai praplato jį, taip kad dabar tukstancziai supazindintų darbininkų su reile minvoja nuzudytųjų draugų pravardes ir tukstancziai krutinių szaukia sziadien: „Garbė kankintiniams darbininkų darb! Tegyvūja tarp tautiszkas socijalizmas!“

Sarancziukietis.

ISZ DARBININKISZKO, SOCIJALISTISZKO IR ANARKISTISZKO JUDEJIMO EUROPOJE.

Maskolija, Gardyne apsudyjimo

laukia: d-ras Galiunas, Szumov ir Bor, apskūsti už pasiprieszinimą valdžiai ir socialistiską propagandą. Draugai jų Dievianovycezius mirė kalėjime; apicierius Metelic gavęs proto sumisžimą, pergabetas į Petropylę. Joniszkėje (Vilniaus rėd. ir pav.) įvyko muszis su valdžia. Sodiečiai sumuszė posrednišką (poliijos kamisorių). Isz Vilniaus pasiūsta policiją ir kariumenę. Suaresztavojo sodiečius. Varšavoje nuszuata abjieszcikų pulkauninką, už pardavimą Austrijai mobilizacijos planų. Odėssoje atidengta visą gaują Austrijos sznipukų, kurių vadovu buvo maskolizkos brigados generolas Gorbuniev ir daug apicierių.

Vokietija. Kriauczių straikas pasididino. Visoje Vokietijoje straikūja 30.000 kriauczių. Straikierius szelpia socialistai. Berlino parlamente pasiuntinys Bebel apskundė kariumenės vyriausybę už brutalizšką su kareiviais elgimąsi. Perstatė jis daug paveikslų tokio apsiėjimo; darytojai nubausti nebuvo.

Austrija. Pragoje ant priemiescio Vinohrady laikomas buvo bedarbių darbininkų susirinkimas. Atvyko 2,000 ypatų. Pragoje atsibuvo socialistų susirinkimas. Dalyvavo 10.000 žmonių. Dėmonstrūta priesz Badenio rinkimo reformą Bylojo Exner, darbininkų vadovas isz Viennos. Szaukta: „Pereata Badeni!“ Ant gatvių kilo musztyinės policijos su socialistais. Daugumą ypatų areosztavota. Aus trijoje straikų buvo: 1891 m.—104; 1892 m.—101; 1893 m.—172; 1894 m.—159; 1895 m.—194. 1892 m. straikavo 14.123 darbininkai; 1893 m.—28,120 ypatų ir 1894 m.—44,075 darbininkai.

Bulgarija. Sophijoje atsibuvo kuningaikszcziu Boryso perkriksztyjimas į pravoslaviją. Popiezius pavelyjo. Idant

karaliumi pastoti Ferdinandas, bulgarų kuningaiksztis laizo rankas carui. Maskolijos įtekmė įsvieszpatavo Bulgarijoje.

Turkija. Isz priezasties jaunaturkizkos szalininkystės susikaltinėjimo Stambule skaitlingi areosztavojimai. Su gauta vėl 3 apicierius Marininkystės ministrijoje kratos.

Italija. Sicilijoje burų sumisžimai. Tie dėlei barto ir bėdos susirenka ir szaukia: „Szalin su ponais! Szalin su padotkais!“ Socialistiszki parlamento pasiuntiniai nutarė pradėti agitaciją priesz karę Afrikoje.

Szveicarija. Berne į tautos rodą iszrinkta rocijalistą prokuratorių Karolį Zraggeną.

Portugalija. Policija Lizabone atidengė naują sūkalbį, parengtą per 9 anarkistus. Suaresztavota jųs.

Sarancziukietis.

AR NE JUDOSZYSTĖ?

Seimas lietuvių katalikų nutarė nusisųsti praszymą laike karunavones carui Mikalojui II, idant gražinta butu lietuviams spauda Lietuvoje. Dabar „Girse“ randame projektą „visų padoniausio pasveikinimo“, kurį skaitant žmogų paima navatni jausnai, nės nebežinai, ar carizmas yra lietuviystės arsziansiu neprieteliu ir ėdikų ar tie, kurie žada carui praszymus siuntinėti. Rods raszytojai sakosi paeiną „nū narsių karzygių lietuvių“; bet jie tur-but užsimirszo, jųg musų seniejie karzygiai neklupinėjo apie kojas carų kaip musų nusiperėjusių davatkų benkartai, bet patys po keliszyk pagresė Moskvai kardu! Musųgi minksztpaucziai pseudo-patrijotai nūbažnai net meldžiasi, idant „szirdis žmonių Dvasė szventa iszpildytu, idant butų

paklusniais ir pildytu valę ir ukazus Jusų Imperatoriszkos Didybės“. O gyvos gyvatės —jus judosziai lietuvystės! Savę teisingam, iszrado „visopadoniausieje“, kad žydai stojosi geriausiais prieteliais ir geradėjais liet. tautos „įtaisydami drukarnę Vilniuje“. Bet kada tai įvyko? Kada žydai iszleidė mums „visokias moksliszkas kningas“? Rods žydai paraszė mums „kanticzkas“, „litanijas“ už kuningų suvogtus nū žmonių pinigus — bet kur jų mokslo kningos? „Dabar subėdnūsi, nuvarginta pastatyta akyse svieto kaipo dvasiszkai ir moraliszkai nusibank rutyjusi“ Lietuva. ar ne isz dėkos musų paczių kuningų ir maskolbernių, tokių pat — paszlemėkų, kaip kad raszytojai „visopadoniausio pasveikinimo“? Negana to. Raszo jie toliaus taip: „Prusų lietuvninkai su pagelba atskalunų, pabėgusių isz Rossijos nū persekiojinų, dėl savo piniginės naudos mokina žmonės neklausyti Russiszko Rundo“.... Tai jau atskalunai tik neklauso caro valdzios? Katalikai, katalikų kuningai, — tą seniai mes žinojome —, seniai sulindę yroį pas-turgalį caro ir žodį bijosi pratarti, netik jau kumstį sugniaužti priesz neteisybę ir persekiojimus. Nū katalikų ir jų kuningų mes tik ir galime laukti maldų, idant „Dvase Szventa žmones paklusniais darytu ir verstu pildyti valę ir ukazus caro“ — kaip kad daro patys raszytojai „visopadoniausio pasveikinimo“!... Pavydu jiems, kad žmonės užrubežėje kvėpūja valnybe, net carui skundziasi, kad lietuviai parsigabena isz užrubežio rasztus, „skaito jųs ir senia nūdus papiktinimo ir nepaklusnumo savo valdziai“.... O jus nuparkė tar-nai carizmo! Kam jums dar ko reikalauti nū caro? Pardūkite „nepaklusnius“ brolius už judosziszką sidabriagraszų žandarams, o dėl jusų užteks ordenų ir caro

mylistų! Juk jus giriatėsi savo „prigimta ir priciepyta meile dėl Jo Mylistos Imperatoriszkos Didybės“, tai jau lengvai galėsite grįžti į savo „Russiszką tėvynę!“ — Žylinskiai, Medekszos, Kopeziugevycziai laimingai gyveno, jus — beprocziai, nelėmti nevalės klapai, prakeikta veislė begėdžių — siųsdami „visopadoniausius pasveikinimus, turėsite visokių mylistų caro — jeib tik pardūsate savo valnamanius brolius, vyrus durbanczius dėl tėvynės labo; tik pasiskubinkite: organas juk katalikų susivienyjimo „Tėvynė“ jau randa lietuvius mirsztant: caras moka tik už pardavimą gyvųjų!

Tai-gi, broliai lietuviai, iszliando į szviesą kuningų polytika: benkartai, minksztpaucziai, prasikurvine, neturi jau kitos rodos, kaip mylistų caro praszyti! Protestavojame mes vicszai priesz panaudojimą vardo visų lietuvių tokiame „visopadoniausiam pasveikinime“; raszykite jus savo vardan, ale ne vardan visų ukėšų lietuvių Suvienytų Valstijų. Jei-gu jus pasidūdute carui, tai žinokite, kad yra dar lietuvių tarpe ir tokių lietuvių, kuriems smirda toki jusų praszymai ir kurie nepar-dūda savo valnystą už judosziszką sidabriagraszį

ŽINIA ISZ DANGAUS.

Visiems mokslincziams jau yra žinoma, kad visata susideda isz daugybės įvairių skriedziančių aplink viens kitą gumulų, didesnių ir mažesnių už mūsų žiamę. Tai-gi astronomas Percival Lowell, kuris turi savo observatoriją Arizonoje, tyrinėdamas vieną toki gumulą, arba planetą, Marsą, kuris skraido tusztybėse taipo-gi kaip ir mūsų žiamė, dažinojo labiau, ne-gu pirmiau kada buvo dažipota,

kad ant anos planėtos taip kaip ir ant žiamės turi būti gyventojai, paaušzus į mūsų žiamės žmones, nės jis matė per žiuroną didelius kanalus, kuriuos padarė tenykszciziai gyventojai, su kuriais mes kokią nors dieną turėsime susineszimus. Jei-gu tie kanalai yra padaryti per žmones Marso, tai tas parodo nemažą laipsnį jų civilizacijos (mokslo).

Nereikia užmirsėti, jog Marsas yra daug mažėsnis už žiamę. Per tai jis turi tikt treczią dalį sylos pritraukimo, kokis yra žiamės. Dėl to jei-gu žiamės vaikas dasigautų ant Marso, jis galėtų lengvai užlipėti ant stogo, arba pakelti arklį, nės nėks jo nebetraktu taip prie centro, kaip žiamė traukia. Sutiknūi su szitokiu silpnu pritraukimu centro. gamta turėjo padaryti savo sutvėrimus milžiniszko didumo, su neapsakomu stiprumu. Jei-gu taip yra, tai jie lengvai galėjo padaryti tokius stebėtinus kanalus. Gal kada astronomai pabudavos ikvalei didelius instrumentus, kad galētu pažinti gyvulius Marso ir tada žiamės žmonės greit atrastu progą susirodyti su jais per 40,000,000 mylių tolume nū žiamės. Isz Chicagos Record.

Matote, broliai, ką dasiėkia tie, kurie netiki, bet vis nori isztirti ir suprasti ir vis dirba su galva ir laužo smagenis, o ne poterius kalba. Paklauskite savo kuningėlių, ar jie drįstu bent gerti atneszti tokiam Lowell'ui arba Kopernikui, kurs pirmas darodė, jog nė saulė eina apie žiamę, bet žiamė skrieda aplink saulę. Pasiutusi kuningija su savo vėyskupais norėjo sudėginti tą didį galvoczių vien tikt už tai, kad jis drįso apskelbti tai, ko szventas ir kvailas popiezius negalėjo suprasti. Nors jis mirė pirm laiko, kad net nespėjo jo sudėginti per paliepiamą popieziaus, bet bran-gus jo iszradimas paliko pripazintas ir pri-

imtas per visą mokintąjį svieta. G.

Scranton Pa. „Rytas“ labai giria kn. Pėžą ir sako, kad jį persekioja girtūkliai, tinginiai ir paleistuviai—lietuviai! Akyvi ėsame, kaip „Rytas“ iszaiszkins provą, kur kn. Pėža neseniai buvo apskūstas pas skvajerį Roberts per savo jauną lenkiutę Ofeliją? Laukiame!

INEK RICE

Lietuviszkas kalvis visoki szlesoriszką darbą ir viską kas tik prie kalvio priklauso kogeriausiai padaro. Jo kalve randasi pagal Deiczkatalikų bažnyczia — tarp Coal ir Line str. Shenandoah Pa.

J. LIETUVNIKAS

MINERSVILLE Pa. Gavo patenta ant karczemos savo name — užlaiko skaniausią alų ir likierus ir pirmos kliasos cigarus; o teipo-gi pas jį yra labai priimni vieta dėl uželgos, nes yra geras žmogus; užtai lietuvjai atalankykite pas savąi.

ANT PARDAVIMO

NAUJAS DRUCZTORIS (APTIIEKA)

Labai gražioje vietoje ant didėsės ulyczios, kurloje randasi visoki aptiekoriszki, szvieži tavorai, nės aptieka neseniai įtaisyta. Priežastis pardavimo, kad locninkas nor iszvažiūti. Velytina butu dėl lietuvio arba lenko, nės pas nus Shenandoryje dar to biznio nėkas isz lietuvų nėlaiko. Norintieje dasižinoti raszykite ant szio antraszo:

J. M. MEDALIS SHENANDOAH, Pa.

DIDELIS NAUJAS SZTORAS MEBELIU

VALENTINAVYCYIAUS

ant

416 PENN Ave.

SCRANTON Pa

Sztore užlaiko dėl pardavimo visokius reikalingus namus dalgtus, kaip tai lovas, springsaus, kreses, kanapas stalus, peczius ir tt. puikiausius dalgtus pardūda už pigiausią preke, ir viską į namus nugabena.

HOTEL MARTINS'

Prilaikau gerą alų, arėlką, vyną, cigarus.
Taip-gi nąkvinu kellaujanczius.

235 PENN Ave,
SCRANTON, Penn'a.

SALIUNAS

J' NAUJUNO

ANT N. WEST Uliczius No 234
SHENANDOAH, PA.

Vyrai! yra tai smagi vieta dėl užėigos o kas svarbiausiai, kad puikius gerimus pri laiko stiklus taip-gi mylziniszkus dūda. Apė cigarus cigarus nėra ką snekėti, nės jie patys giresi. Vyrai neužmirszkīt pas savo atsilankyti!

Czion yra linksmiausia vieta dėl užėigos, nės ir adventai su gavėue susikabine szoka.

! SENAS DRAPANAS PADARAU NAUJOMS!

Iszvalau. farbūju ir prosinu drapanas vyrų ir moterių, taip gi taisau už pigiausią prekę į trumpiausią laiką.

S. SEGAL

419 PENN Ave, SCRANTON, Pa.
(SZALE APIEKOS Dro SZLIŪPO.)

SALIUNAS

716 W. LACAVANNA AVE, SCRANTON, PA.

Užlaikau gerus, szviezius ir sveikus gerimus; laikau gerus cigarus ir užkandį. Lietuviai atsilankykite pas mane.

M. SZARAK

LETUVIZSKA GROSERNE
WHOLESALE and RETAIL

Visados užlaikau gerus, szviezius ir sveikus valgomus daigtus.

MORRIS GLATT

200-202. S. Eutaw Str. BALTIMORE, Md.

J.T. F. HRENHOLT

Siuncziu PININGUS į vlss dalis svieto, tiesiok į namus.— Pardūdu LAIVAKORTES ant geriausių linijų, kaip HAMBURG AMERICAN PACKET Co. EXPRESS REGULAR, BALTIJOS, RED STAR ir visų kitų linijų.

321 PENN Ave.

SCRANTON, Pa.

Dr JAMES STEIN.

Gydo vien tik ligas: akių, ausų, nosies ir gerklės.

Adynos offiso:

9 iki 12 priesz piet,

1 iki 4 po piet,

7 iki 9 vakare.

204 WYOMING Ave.

SCRANTON, Pa.

27. IX 95

DIDELIS LIETUVISZKAS

HOTELIS,

316 Penn Ave., SCRANTON, PA.

Kuriame laikau visokius gėrymus ir užkandzius, o podraugei pardūdu laivakortes (szipkortes) ant geriausių laivų ir siuncziu piningus į visas szalis svieto kūrūpi giausiai.

Taipogi relkale, kiekvienam dūdu prietelliszką rodo Jusų Vienzemis

Pet. Lipaviczius.

E. B. CARNELL & CO.

1336 PROVIDENCE ROAD,

SCRANTON, PA.

Daro gerus cigarus ir visokius gatūkus cigarety ipatingai Maskoliszkūsuis (su munksztukeliais).

M. SCHWARTZKOPF,

WHOLESALE krautuve visokių namintų ir lazūzrubės pargabentų gėrymų, kaip:

WINO, LIKERIU, BRENDIES, GI

NES, ir kitokių gėrymų.

Pardūda gerlause ariėlką: BLUE STAR MONOGRAM WHISKEY.

248 PENN AVE, Cor. LINDEN Str. SCRANTON Pa.